

Sohbet
Hüsnü KARCI

(Sami TATAR) SOHBET ARASINDAN ÇIKARDIKLARIM

Çokak Nahiyesi'nde ikamet etmekte olan Sami Tatar; dedesi Hamet Fakı'nın anlattıklarını nakletmek adına, ilerlemiş yaşına rağmen, hafızasını yoklayarak, hatırlayabildiği kadarıyla, Çukurova yerleşkesinde beylik süren Kozanoğlu (?)'nun yanlış anlaşılan bir söz dolaşımı nedeniyle eşi Nesli Hatun'un, neredeyse ölümle cezalandırılmasına sebep olabilecek bir şiirle giriş yaptı. Sonrasında; Kozanoğlu'nun dramatik bir şekilde öldürülmesini anlattı!

Hamet dedem, Kadirli'de bir cinayet işliyor! Kadirli'den ayrılıyor, Kozanoğlu'nun yanına varıyor. Kozanoğlu'nun yanında da kırk tane kâhyasının olduğunu söylüyordu. Şimdi anlatacağım olaylara şahitlik ediyor Hamet dedem.

Kozanoğlu bir gün kayınpederi olan Çerkez Beyi'ni evine yemeğe davet ediyor. Kırk tane çadır kuruluyor, davullar çalınıyor, yemekler yeniyor filan.

O ara bir de "misafir" geliyor. "Hoca" diyorlar O'na. O'nu da sofraya davet ediyorlar. Yemek sonrası tatlı sohbetler ediliyor tabi.

Kozanoğlu, misafirine dönüyor : " Sen nerelisin?" diyor. Hoca dedikleri Gaffar zade denilen fakir bir âşık. Bir katırı varmış.

Gaffar zade diyor ki: "Sazınan mı söyleyim, sözünen mi söyleyim?" diyor.

Çerkez Beyi de: "Sazınan söyle." diyor.

Karakılçık bulgurunun pilavı

Tel tel olur, baltası da onun kolayı

Özünen kokulanmış peşkirler dize dolay

Yemeli misafirler nazınan pilavı bire

Yeter Gaffar Zade'm yeter

Nice işler var, bundan beter

Ufağı da bulamaca katar

Yavan çorba içerim tuzunan bire (diyerek, halini arz ediyor !)

Çerkez Beyi diyor ki Kozanoğlu'na: " Hâl arz edişine göre, adam çok fakirmiş. Sizden mantıklı yardım istiyor." diyor.

"Peki, öyleyse bir kese akçe vereyim." diyor Kozanoğlu.

Çerkez Beyi: "Bir kese de ben vereyim." diyor. Birer kese akçe de Çerkez Beyi veriyor. Üstüne bir de katır veriyorlar.

Bu arada orada bulunan bazı hizmetçiler durumu Kozanoğlu'nun eşi Nesli Hatun'a anlatıyor.

“Durum böyle böyle... Gaffar zade adında bir âşık saz ile yemekleri övdü.” diyorlar.

Nesli Hatun da duygusal davranıp Gaffar Zade'yi önüne getirtiyor, övgülü şiiri saz ile bir de kendisi dinliyor.

Nesli Hatun, Ozan Gaffar Zade'ye övgülü şiirinden dolayı iki kese altınla, bir de hayvan yükü yüklüyor.

Kozanoğlu yemekten sonra şöyle bir dolaşmaya çıkıyor. Dolaşırken kâhyalar arasında bir fısıltı duyuyor:

“Ağa da Nesli Hatun, bey de Nesli Hatun. Çerkez Beyi'nde de iş yokmuş. Kozanoğlu'nda da iş yokmuş. Birer kese akçe verdiler.” diyorlarmış.

Bu sözleri duyan, sözlerden dolayı alınan Kozanoğlu kâhyalarına emir veriyor, fısıltıyla konuşan grubu, ifadelerini almak için toplatıyor. “Bunların ifadelerini alın!” diye talimat veriyor.

Askerler, fısıltı yayan grubu topluyor. “Demin orada bir konuşma yapıldı. Hakikat meydana çıkmazsa hepinizin kellesi kesilir!” diyorlar.

İfade veren grup, doğruyu olduğu gibi anlatıyorlar.

Kozanoğlu, Nesli Hatun'u, babasına şikâyet ediyor:

“Senin bir büyük Aşirin düğününe gittik. Orada bir para verilecek, herhangi bir yardım yapılacak. Ben çıkardım beş kese akçe verdim. Sen çıkardın benden sonra beş kese akçe verdin. Ben, senden sonra on kese akçe daha verdim. Ne olur sonra?”

Çerkez Beyi:

“O zaman sen beni hiçe saymış olursun. Ben hemen topluluğu terk eder, gider, savaş ilan eder, seni susturmaya çalışırım!” cevabını veriyor.

Kozanoğlu: “Kızın bana bu durumu yapmış! Askerlerin ağzında bu söz dolaşıp duruyor. Kızını kurşuna dizmek için mahkeme kuracak mısın? Mahkeme kuracaksan çağır kâhyalarını, kızını kurşuna dizdir!” diyor.

Çerkez Beyi kâhyalarını çağırıyor. Kâhyalarına:

“Hepiniz şöyle tek sıra halinde dizileceksiniz. Karşınızda duran bir hedefe kurşun sıkacaksınız. Fakat kimin kurşun sıktığı belli olmayacak!” diye talimat veriyor.

“Çağırın Nesli'yi?” diyor babası. Nesli'yi çağırıyorlar babasının huzuruna. Nesli'nin öyle bir saçları varmış ki, saçları ayaklarına kadar inermiş. Cariyeler, Nesli'nin arkasında dolaşır, seyleyle saçlarını taşırlarmış. Neyse, Nesli uzun saçlarını kollarına dolayarak babasının huzuruna varıyor. Babası Nesli'ye: “Kızım sen bir aşığa övgü düzmüşsün. Bahşış vermişsin. Biz de iki kese akçe verdik aşığa. Sen bunu duydu mu?” diyor.

“Duydum.” diyor Nesli.

Babası Çerkez Beyi: “Sen bunları yaptınsa, suçunun cezası olarak, seni katırın kuyruğuna bağlayarak öldüreceğiz.” diyor.

Nesli, babasına yalvarıyor: “ Benim konuşma hakkım var mı? Varsa beni konuşturun.” diyor. “Konuşayım da ondan sonra, neyse cezamı verin. Aha da boynum, vurun, düşürün!” diyor.

Kâhyalara dönüyor; “Ben suçumu size anlatacağım kâhyalar.” diyor. “Çerkez Beyi gibi bir beyin kızıyım, Kozanoğlu gibi bir beyin hanımıyım.” diyor. “Ben” diyor, “Gaffar Zade’ye iki kese altınla, bir hayvan yükü hediye verdim. Bunu, kocamın ve babamın unvanı adına yaptım. Birini beyim için, birini babam için, hayvan yükünü de benim için verdim. Bu bana suç ise işte boynum, işte kılıç kâhyalar; vurun, düşürün beni!” deyince, kâhyaların hepsi birden ayağa kalkıyorlar.

“N’oldu?”

“Berat!” diyor kâhyalar. “Hatun Hanım haklıdır beyim. Hediyeyi sizin şerefine vermiş. Bir kusur varsa bizim boynumuzu vurun.” diyorlar ve silahlarını gökyüzüne çevirip, kurşunlarını havaya doğru boşaltıyorlar.

Babası, Kozanoğlu’nun da eşi olana Kızı Nesli Hatun’u orada affediyor!

KOZANOĞLU’NUN ÖLDÜRÜLMESİ HADİSESİ

Kozanoğlu; avcılığa da çok meraklıymış. Kazları avlamak için dağlara, ovalara şahin kuşlarını salarmış. Şahinlerin yere döktüğü kazları Kozanoğlu’nun askerleri toplar, yerlermiş. Kozanoğlu’nun kırk tane de kâhyası varmış.

Kozanoğlu’nun zevkleri arasında eskiden çibık derlermiş; çibıkla (içine tütün doldurulan, sigara gibi nefes çekilen uzunca bir çubuk) beraber kahve içermiş.

Bir gün, emmisinin oğlu Kozanoğlu’na: “Ava gidek.” diyor. Birlikte ava gidiyorlar. Ava, Kozan’ın yüksek tepelerinde Gürleşen diye bir yer varmış, keklik avlamaya oraya gidiyorlar. Evsin’e giriyorlar. Emmisinin oğlu Kozanoğlu’nu öldürecek ya, kafasına koymuş! Evsin’e girdiklerinde emmisinin oğlu Kozanoğlu’na diyor ki: “Tüfeğinin ucunda bir dal var, şu dalı kopariver.” diyor. Kozanoğlu tüfeğinin ucundaki dalı koparıırken, emmisinin oğlu silahını Kozanoğlu’na doğrultuyor, tetiğe basıyor ve Kozanoğlu pat diye yere düşüyor!

Kozanoğlu yere düşüşün, emmisinin oğlu yanındaki kâhyaya: “Hamet, bana bir çibık dola, bir de kahve yap.” diyor. Oturuyor, Kozanoğlu’nun bağrının başına. Tütünü içiyor, içiyor... Külünü de Kozanoğlu’nun gözlerinin kenarlarına döküyor!

Hüsnü Karcı: Hamet kim?

Sami Tatar: Hamet, dedem. “Hamet Fakı” derlerdi dedeme.

Dedem diyor ki: “Oraya, tepeye çıktım ki, sanki Kozan’da savaş oluyor! Silahlar takır takır patlıyor. Meğer işareti de bu imiş.” diyor. Yolları tutmak için adamlar koymuşlar her bir

yana. “Bir silah sıkılınca, siz harekete geçin.” demiş adamlarına emmisinin oğlu. Maksat, derebeyliği kendi alacak! Silahlar kum gibi kaynıyor. Hamet dedem, gördüklerini-duyduklarını Kozanoğlu’nun emmisinin oğluna yetiştirince: “Öyleyse çek atları gidek...” diyor Hamet’e.

Biniyorlar atlara, varıyorlar saraya. Sarayın etrafına gelmişler ki, saraya çıkmak ne mümkün! Saraya çıkmak için merdivenler dayıyorlar. Nesli Hatunla havarisindeki cariyeler, silahlarını doldurup doldurup, içeriden dışarıya sıkar sıkar düşürürlermiş her birini yere. Her pencerenin altında üç ceset, beş ceset, böyle yığılırmış. Tabi, barutları tükenene kadar çarpışıyorlar. Nihayetinde Nesli’yi yakalıyorlar karşı tarafın adamları. Nesli’nin saçlarından sürükleyerek eletiyorlar Kozanoğlu’nun emmisinin oğlunun huzuruna. Emmisinin oğlu Nesli’ye : “Yine derebeylik sende olacak, devam edeceksin.” diyor. Nesli: “Yok!” diyor. Cebir ediyorlar, olmuyor, kabul ettiremiyorlar! Ondandır Nesli Hatun intihar mı ediyor, ne oluyorsa; ölüyor ya da öldürülüyor! Sonrasında, ikisinin de cesedini (Eşi Kozanoğlu ile Nesli’nin) bir kabre koyuyorlar.